

บทที่ 2

หน่วยเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษานครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว

หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวของภาษานครศรีธรรมราชมีทั้งหมด 22 หน่วย แบ่งออกได้เป็น 7 ประเภท คือ หน่วยเสียงระเบิด หน่วยเสียงนาสิก หน่วยเสียงข้าง หน่วยเสียงสะบัดปลายลิ้น หน่วยเสียงเสียดแทรก หน่วยเสียงกึ่งเสียดแทรก และหน่วยเสียงกึ่งสระ ในประเภทหนึ่ง ๆ นั้นยังมีลักษณะแตกต่างกันอีก คือ เป็นหน่วยเสียงก้องหรือไม่ก้อง เสียงหนักหรือเบา นอกจากนั้นหน่วยเสียงพยัญชนะเหล่านี้ยังเกิดจากรูปร่างต่าง ๆ กัน คือ เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ ริมฝีปากกลางกับฟันบน หลังฟัน ปุ่มเหงือก ปุ่มเหงือกและเพดานแข็ง เพดานแข็ง เพดานอ่อน ริมฝีปากทั้งสองและเพดานอ่อน และช่องว่างระหว่างเส้นเสียง ซึ่งจะกล่าวโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

1.1 หน่วยเสียงระเบิด

หน่วยเสียงระเบิดในภาษานครศรีธรรมราชมี 9 หน่วย ได้แก่ /p/, /ph/, /b/, /t/, /th/, /d/, /k/, /kh/ และ /ʔ/ หน่วยเสียงทั้งหมดนี้จะปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นใดทุกหน่วย แต่จะปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะท้ายได้เพียง 4 หน่วย คือ /-p/, /-t/, /-k/ และ /-ʔ/ ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดต่อไปนี้ คือ

1.1.1 หน่วยเสียง /p-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ ไม่ก้องเบา ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง¹ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

¹ ดูหน่วยเสียงสระ (บทที่ 3 หน้า 95 - 6)

/pi ⁴ /	ปี้ ¹
/pi:n ³ /	ป็น
/pe ⁴ /	เปะ
/pe: ⁴ /	เป้
/pɛk ³ /	กระคุมแปบ ^๓
/pɛ:p ⁴ /	แปบ; แปบ ^๓
/pu ⁴ /	ปู้ง
/pu:n ³ /	ป็น
/pon ⁴ /	ป็น
/pə:p ⁴ /	เปบ
/pan ⁴ /	ปัน
/pa:n ⁴ /	ปาน
/put ³ /	ปุด
/pu:n ³ /	ปุน
/po ⁴ /	โปะ
/po: ⁴ /	โป้
/pɔ ⁴ /	กะเปาะ
/pɔ: ⁴ /	ป้อ
/piək ⁴ /	เปียก
/pɛək ⁴ /	เปือก
/puət ⁴ /	ปวก

¹ ในที่นี้จะเขียนคำภาษากรุงเทพ ๆ เทียบไวข้าง ๆ คำภาษานครศรีธรรมราช เพื่อแสดงความหมายและเสียงอ่านของคำในภาษากรุงเทพ ๆ หรือในบางกรณี จะแทนเฉพาะเสียงอ่านของคำในภาษากรุงเทพ ๆ ซึ่งคำนั้น ๆ มีความหมายเฉพาะในภาษานครศรีธรรมราช (ดูเชิงอรรถข้างล่าง)

² ข้อความในเครื่องหมายคำพูดเดี่ยว อาจจะเป็นความหมายของคำที่มีใช้เฉพาะในภาษานครศรีธรรมราช หรืออาจจะเป็นความหมายของคำที่แตกต่างจากคำในภาษากรุงเทพฯ ซึ่งจะแตกต่างกันไปได้หลายประเภท (ดูเรื่องความหมายของคำ บทที่ 6 หน้า 191-255)

เป็นประเภท

หน่วยเสียง /-p/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ ไม่ก้อง มีลักษณะเป็นเสียง อุด¹ ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/ และ /o/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/krɪp ³ /	กริบ 'กระพริบ'
/thi:p ² /	ถีบ
/the:p ² /	เทป
/khɛp ¹ /	ตะเข็บ
/khɛ:p ² /	แซบ 'รีบ'
/thup ⁷ /	ทืบ
/khw:p ⁶ /	คืบ
/thəp ¹ /	กระเดิบ
/pə:p ⁴ /	เปิบ
/sap ¹ /	สับ
/la:p ² /	หลาบ
/chup ⁷ /	ชูป
/lu:p ⁶ /	ลูบ
/kho:p ⁶ /	โคบ 'ปลานชนิดหนึ่ง'
/sɔp ¹ /	สบ 'เหือกแห้งลงภายหลังเคี้ยวจืด ; ซอต่อ'
/mɔ:p ² /	หมอบ
/ri ɔp ⁶ /	เรียบ
/khlɔp ⁶ /	เคลือบ
/bu ɔp ⁴ /	บวบ

1.1.2 หน่วยเสียง /ph-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ ไม่ก้อง หนัก ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

¹ พยัญชนะระเบิดมีลักษณะเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง ลมถูกกักอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง ระยะที่สอง ลมหยุดอยู่ตรงที่ถูกกัก ระยะที่สาม ลมระเบิดออกมา ถ้าการออกเสียงพยัญชนะระเบิดนี้มิได้ครบระยะ ก็จะมีลักษณะเป็นเสียงอุด (unreleased)

/phit ⁷ /	พิษ
/phi:ŋ ¹ /	ผิง
/pheŋ ⁶ /	เฟง
/phe: ⁵ /	เพ
/phɛt ¹ /	เผ็ค
/phɛ:n ¹ /	แผน
/phum ⁵ pham ⁵ /	พืมพำ
/phu:n ¹ /	ผืน
/pha:n ⁷ /	พ่น
/phaŋ ¹ /	ผัง
/pha:n ¹ /	ผาน
/phu ² /	ผู
/phu: ² /	ผู
/pho ⁶ /	โพ } ชีหลัง ; เค็คจมน้ำ -
/pho: ⁶ /	โพ } - ลนออก
/phɔp ⁷ /	พบ
/phɔ: ⁶ /	พอ
/phiɔn ⁵ /	เพียร
/phuɔk ² /	เผือก
/phuɔ ¹ /	ผัว

1.1.3 หน่วยเสียง /b-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ กอง เบา ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /u:/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/bi ⁴ /	บี
/bi: ⁴ /	บี
/be ⁴ /	เบะ
/be: ⁴ /	เบ
/be ⁴ /	แบะ

/bɛ: ⁴ /	แม 'กำ (ใช้กับคำว่าพลู) ¹ ; บี'
/bʉk ³ /	บึก
/bɔ ⁴ /	เบอะบะ
/bɔ:k ⁴ /	เบ็ก
/bat ³ /	สะปัด
/ba:k ⁴ /	บาก
/bup ³ /	บูป
/bu:t ⁴ /	บุด
/bom ³ /	บม
/bo:k ⁴ /	โบก
/bɔ ⁴ /	เบาะ
/bɔ:k ⁴ /	บอก
/biət ⁴ /	เบียด
/buə ³ /	เบือ
/buəp ⁴ /	บวม

1.1.4 หน่วยเสียง /t-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่หลังฟัน ไม่ก้อง เบา ปรากฏ
ในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/ti ⁴ /	ติ
/ti: ³ /	ติ
/tem ³ /	เต็ม
/teŋ ³ /	เตง 'กะเตง'
/tɛ ⁴ /	ตะ
/tɛ:k ⁴ /	แตก
/tʉk ³ /	ตึก
/tʉ:t ⁴ /	ตืด
/tan ⁴ /	เต็น 'คุณ, ขอ, ทาน'

¹ ข้อความในเครื่องหมายวงเล็บ เป็นการอธิบายคำเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น.

/tə:p ⁴ /	เทียบ
/ta ⁴ /	ตะ 'เถอะ'
/ta:3/	ตา
/tut ³ /	ตุค 'หูก; ปม'
/tu:m ³ /	ตม
/to ⁴ /	โตะ
/to:n ³ /	โตน 'เคื้อคพลาน'
/to ⁴ /	เตาะ
/tɔ: ⁴ /	ตอ
/ti:n ³ /	เตียน
/tu:n ³ /	เตือน
/tu:ə ³ /	ตัว

หน่วยเสียง /-t/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่หลังตัน ไม่ว่างมีลักษณะเป็นเสียงออบปรากฏหลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /o/ และ /ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/tit ³ /	ติด
/di:t ⁴ /	ดีด
/ne:t ⁶ /	เนค 'เลย' (ไม่มีเนค = ไม่มีเลย)
/khet ¹ /	เข็ด 'เมื่อย; เข็ดหลาบ'
/fɛ:t ² /	แฝด
/jut ⁷ /	ยัด
/ju:t ⁶ /	ยัด
/chə:t ⁶ /	เช็ด
/kat ³ /	กัค
/ba:t ⁴ /	บาด
/tut ³ /	ตุค 'หูก; ปม'

/bu:t ⁴ /	บุค
/do:t ⁴ /	โดค
/bat ³ /	บค
/tɔ:t ⁴ /	คอค
/chi.ət ⁶ /	เชือก
/ʔu:ət ⁴ /	เอือก 'ขึ้น, และ'
/lu:ət ⁶ /	ลวก

1.1.5 หน่วยเสียง /th-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่หลังฟัน ไม้ก้อง หนัก ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/thi ^{ʔ6} /	กะทึ
/thi: ¹ /	ถึ 'ชุกชน' (ใช้กับคำว่า <u>มือ</u>)
/le ^{ʔ6} the ^{ʔ6} /	ละ <u>ทะ</u>
/the: ⁵ /	เท
/thɛ ^{ʔ6} /	แพะ
/thɛ: ⁷ /	แพ
/thuk ⁷ /	ทึก 'ตั้งให้ขาด'
/thu: ⁵ /	กะทือ
/the ^{ʔ2} /	เถะ
/thək ² /	เถก
/tha ^{ʔ6} /	กะทะ
/tha: ² /	ถา; ทา (= คอย)
/thun ⁵ /	ทุน
/thu:n ⁵ /	ทูน
/tho ^{ʔ6} /	โทะ 'ต้นไม้ชนิดหนึ่ง ลูกเล็ก ๆ สีม่วง ขึ้นตามป่า ผลสุกแล้วรับประทาน ได้แต่ไม่นิยม'

/tho:n ⁵ /	โท
/tho ^{ʔ6} /	กะเทาะ
/tho:ŋ ¹ /	ทอง
/thiəp ⁶ /	เทียบ
/thuek ⁶ /	เทือก
/thu:ət ⁶ /	ทวด

1.1.6 หน่วยเสียง /d-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่ปุ่มเหงือก ก้อง เบา ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /ə/ ดังตัวอย่าง ในคำต่อไปนี้

/dik ³ /	กระดิก
/di:t ⁴ /	ดีด
/den ³ /	กระเด็น
/de:n ³ /	เคน
/dek ³ /	เต็ก
/dɛ:t ⁴ /	แดด
/duk ³ /	คึก
/du: ³ /	สะทือ
/dɔ:n ³ /	เดิน
/daŋ ³ /	ดั่ง
/da:k ⁴ /	ดาก
/dut ³ /	สะคุด
/du:k ⁴ /	กระดุก
/do ^{ʔ4} /	โคะ ‘แผดเปื้อยชนิดเรื่อรัง’
/do:t ⁴ /	กระโคด
/dɔ ^{ʔ4} /	เคาะ
/dɔ:n ³ /	คอน; กระคอน

/di:ət ⁴ /	กระเดียด
/du:ət ⁴ /	เคียด
/du:ət ³ /	ควง

1.1.7 หน่วยเสียง /k-// เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่เพดาน อ่อน ไม่ก้อง เบา ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/kit ³ /	สะกิด
/ki:t ⁴ /	กีด
/keŋ ³ /	แก้ง
/ko:k ⁴ ke:k ⁴ /	โกกเกก
/kɛ ^{ʔ4} /	แกะ
/kɛ:n ³ /	แกน
/kuk ³ /	กึก
/kiŋ ⁴ kuw ³ /	กึ่งกือ
/kw:t ⁴ /	เก็ด
/kan ³ /	กัน
/ka:k ⁴ /	กาก
/kup ³ /	กูป 'กลอง'
/ku:t ⁴ /	กูด
/koŋ ³ /	กง
/ko:n ³ /	ตะโกน
/kwk ³ /	กก
/kw:t ⁴ /	กอด
/ki:ət ⁴ /	เกียด 'ตอน (สัตว์) ให้อยู่รวม ๆ

กัน; กริยาที่สัตว์ตัวผู้เข้า
ใกล้ตัวเมีย'

/ku,əp⁴/

เกือบ

/ku:ə³/

กัว 'ฝรั่ง' (ผลไม้)

หน่วยเสียง /-k/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่เพดานอ่อน ไม่ก้อง มีลักษณะเป็นเสียงอุปสรรคหลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /ə:/ และ /o/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/tik³/

กระตึก

/li:k²/

หลีก

/khek¹/

โขก

/le:k⁶/

เลข

/bɛ:k⁴/

แบก

/dɔk³/

ดึก

/mɔk⁷/

มึก 'คิม'

/lɛ:k⁶/

เลิก

/dɔk³/

ดัก

/tɔ:k⁴/

ตาก

/ʔuk³/

อุก 'ปล้น'

/du:k⁴/

กระดุก

/do:k⁴de:k⁴/

โดกแตก

/bɔk³/

บก

/dɔ:k⁴/

ดก

/ji:ɛk⁶/

เรี่ยก

/muɔk⁶/

เมือก

/lu:ɔk⁶/

ลาวก

1.1.8 หน่วยเสียง /kh-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่เพดานอ่อน ไม่ก้องหนัก ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/khik ¹ /	ซึก
/khi:t ² /	ซึค
/khek ¹ /	โซก
/khe:k ² /	โซก
/khɛp ¹ /	ตะเข็บ
/khɛ:p ² /	แหบ 'รีบ'
/khwŋ ¹ /	ซิง
/khu:n ⁵ /	คิน
/khəʔ ⁶ /	เคอะ 'เซอ'
/khə:n ¹ /	เขิน
/khap ¹ /	ซัพ
/kha:p ² /	ตะขาม
/khut ¹ /	ซุด
/khu:t ² /	ซุด
/khon ¹ /	ชน
/kho:k ² /	โซก
/khɔp ¹ /	ชบ
/khɔ:t ² /	ชอด
/khi.ət ² /	เขียบค
/khu.ə ¹ /	มะเขือ
/khu:ət ² /	ชวค

1.1.9 หน่วยเสียง /ʔ-/ เป็นหน่วยเสียงระเบิด เกิดที่ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง . . . . . ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/ʔit ³ /	อึด
/ʔi:m ³ /	อิม; ยิม

/ʔen ³ /	เอ็น
/ʔe:k ⁴ /	เอก
/ʔɛk ³ /	แอก
/ʔɛ:p ⁴ /	แอบ
/ʔwɛk ³ /	สะอึก
/ʔu:t ⁴ /	อึก
/ʔa:t ⁴ /	เอ็ด ‘เหล็ง’
/ʔap ³ /	อับ
/ʔa:t ⁴ /	อาด ‘คึกคะนอง’
/ʔuk ³ /	อุก ‘ปลิ้น’
/ʔu:m ³ /	อุม
/ʔom ³ /	อม
/ʔo:p ⁴ /	โอบ
/ʔɔk ³ /	อก
/ʔɔ:k ⁴ /	ออก
/ʔi:ət ⁴ /	เอียด
/ʔu:ət ⁴ /	เอือด ‘ฮัน, และ’
/ʔu:əp ⁴ /	อวบ

หน่วยเสียง /-ʔ/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระสั้นหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/bi ^{ʔ4} /	บี
/be ^{ʔ4} /	เบะ
/tɛ ^{ʔ4} /	แตะ
/i ^{ʔ4} /	อี
/khlɔ ^{ʔ2} /	เขลอะ ‘ทะเลน; เลอะเทอะ’
/ta ⁴ /	ตะ ‘เอะะ’

/cu ²⁴ /	จุ
/lo ²² /	โละ
/no ²² /	เหนาะ 'จิ้ม; ผักจิ้มน้ำพริก, ผักเหมือด, ผักกินกับแกงเผ็ด'
/cia ²⁴ /	เจียะ 'เยื่อบาง ๆ ในผลไม้'
/chua ²⁶ /	เจือะ 'เสียงไลโก'
/cua ²⁴ /	จัวะ (คำขยายใช้กับผู้ชาย เช่น ชาว <u>จัวะ</u>)

1.2 หน่วยเสียงนาสิก

หน่วยเสียงนาสิกในภาษานครศรีธรรมราชมีอยู่ 4 หน่วย คือ /m/, /n/, /ɲ/ และ /ŋ/ หน่วยเสียงทั้งหมดนี้จะปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นได้ทั้ง 4 หน่วย แต่จะปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะท้ายได้เพียง 3 หน่วย คือ /-m/, /-n/ และ /-ŋ/ ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดได้ดังนี้

1.2.1 หน่วยเสียง /m-/ เป็นหน่วยเสียงนาสิก เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ ก้อง ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/muŋ ⁷ miŋ ⁷ /	มุงมิ่ง 'เวลาโพล่เพล'
/mi:t ⁶ /	มีต
/men ¹ /	เหมิน
/me:ŋ ¹ /	เหมง 'กะลามาพร้าวที่ยังอ่อน'
/mɛt ⁷ /	เม็ค 'เมล็ด; มืด; เมตร'
/mɔ:m ⁵ mɛ:m ⁵ /	มอมแมม
/muk ⁷ /	มิก 'คิม'
/mu:t ⁶ /	มืต
/mɔk ⁷ /	เม็ค 'คิม'
/mɔ: ⁵ /	ละเมอ
/mat ⁷ /	มัต

/ma:k ⁶ /	มาก
/mut ⁷ /	มุด
/mu:k ⁶ /	มูก
/mon ⁵ /	มน
/mo:p ⁶ /	ละโมบ
/mɔt ⁷ /	มด
/mɔ:t ⁶ /	มอด
/mi:əŋ ⁵ /	เมียง 'ปดาดชนิดหนึ่งในตระกูลปลา ตะเพียน'
/mu:ək ⁶ /	เมือก
/mu:ɔ ⁵ /	มัว

หน่วยเสียง /-m/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่ริมฝีปากทั้งคู่ ก้อง
ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/phim ⁵ /	พิมพ
/khi:m ⁵ /	คิม
/khem ⁵ /	เค็ม
/pre:m ³ /	ปริคี้เปรม
/khem ² /	เขม
/lɛ:m ¹ /	แหลม
/thum ⁵ /	ทม
/lu:m ⁵ /	ลุ่ม
/bəm ⁴ /	เบ้ม
/rə:m ⁵ /	เริม 'โรคผิวหนังชนิดหนึ่งคล้ายไฟ ลามทุ่ง'
/lam ¹ /	ดล่ำ

/rɔm ³ kha:m ¹ /	มะขาม
/rum ⁵ /	รุม
/ʔu:m ³ /	อูม
/ʔom ³ /	อม
/cho:m ⁵ /	โชม 'ชอหยุกพัก'
/chom ⁶ /	ชอม 'พิกัด, คุ่มคี่คุ่มราย'
/jɛ:m ⁵ /	ยอม
/khi:ɔm ⁵ /	เคียม 'เทาเทียม'
/klum:ɔm ⁴ /	เกล่อม 'ซ้อนทับกัน, เหลื่อม'
/krum:ɔm ³ /	กรวม

1.2.2 หน่วยเสียง /n-/ เป็นหน่วยเสียงนำสิก เกิดที่ปุ่มเหงือก ก้อง
ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/nim ⁶ /	นึม
/ni:t ⁶ /	นืด ['นวดควยเทาให้แหลกละเอียด เช่น เขาเหยียบตนกล้าหรือผัก ที่ปลูกไว้จนแหลกยับ ใชวานืดกล้า,]
/ne:n ⁵ /	เนย [นืดผัก]
/nɛŋ ⁶ /	นึ่ง
/nɛ:p ⁶ /	แนบ
/nuk ⁷ /	นึก
/nu:t ² /	หนืด
/nə ^{ʔ2} /	เหนอะ
/nə:n ⁵ /	เนิน
/ja: ⁶ nat ¹ /	ยาหนืด 'สับประรด'
/na:m ¹ /	หนาม

/nuk ¹ /	สนุก
/nu:n ⁵ /	นูน
/nom ¹ /	นม
/no:t ² /	โหนด
/nok ⁷ /	นก
/nɔ:tʰ ¹ /	หนอง
/ni ɔj ⁵ /	เนียง 'ไ้; ๓๓พะเนียง'
/nm:ɔj ¹ /	เหน้อย
/nu:ɔt ² /	หนวด

หน่วยเสียง /-n/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่ปุ่มเหงือก ก้อง ปรากฏ
หลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/kin ³ /	กิน
/ci:n ³ /	จีน
/pen ³ /	เป็น
/be:n ³ /	เบน
/sɛn ⁶ /	เสน; เซน
/lɛ:n ⁵ /	แลน 'ตะกวด; ๓๓'
/buk ⁴ bun ³ /	บักบิน
/pu:n ³ /	ป็น
/rɛn ⁵ /	เร้น
/nɛ:n ⁵ /	เน็น
/kan ³ /	กั้น
/la:n ¹ /	หลาน
/nun ¹ /	ขนุน
/phu:n ⁵ /	พุน
/lon ⁵ /	ลน

/lo:n ⁵ /	โลน
/jo:n ⁵ /	ย็อน ‘ลักษณะนิยม ๆ บึกหมุ่นได้’
/no:n ¹ /	หนอน
/ni:an ⁵ /	เนียน ‘ละเอียด’
/wɛ:an ³ /	เอียน ‘เอื้อม’
/nu:an ⁵ /	นวล ‘นิยม’

1.2.3 หน่วยเสียง /กฺ-/ เป็นหน่วยเสียงนาสิก เกิดที่เพดานแข็ง
 ก้อง: ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น, หน้าหน่วยเสียงสระ 8 หน่วยนี้ คือ /i/, /i:/, /ɛ/,
 /a/, /u/, /ɔ/, /ɔ:/ และ /w:ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/nik ¹ /	หยิก
/ni: ¹ /	หยี
/nɛŋ ⁵ /	แย่ง ‘ไม่มีชั้นดี’
/naj ¹ /	ใหญ่
/nuk ¹ /	ชุกชุก
/nɔŋ ¹ /	หย็อง
/nɔ:wj ¹ /	หยอย
/nɛ:ək ² /	เหยือก

1.2.4 หน่วยเสียง /กฺ-/¹ เป็นหน่วยเสียงนาสิก เกิดที่เพดานอ่อน ก้อง

¹ คำซึ่งขึ้นต้นด้วยหน่วยเสียง /กฺ-/ ในภาษานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นคำที่ออกเสียง
 เป็นหน่วยเสียง /กฺ-/ ในภาษากรุงเทพฯ และเขียนด้วยตัวอักษร "ง" นั้น อาจจะออกเสียง
 เป็นหน่วยเสียง /h-/ ในภาษานครศรีธรรมราชได้ทุกคำ

ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ 10 หน่วยนี้ คือ /ɛ:/, /ə/, /ə:/, /a:/, /u:/, /o/, /ɔ:/, /w:/, /i:ə/ และ /u:ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/ɛ:ŋ ⁶ /	แงง
/ŋən ⁵ /	เงิน
/ŋə:j ⁵ /	เงย
/ŋa:n ⁵ /	งาน
/ŋu: ⁵ /	งู
/ŋoŋ ⁵ /	งง
/ŋw ²⁶ /	เงาะ
/ŋw:j ⁶ /	งอย
/ŋi:əp ⁶ /	เงี้ยว
/ŋu:ət ⁶ /	งวต

หน่วยเสียง /-ŋ/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่เพดานอ่อน ก้อง ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /w:/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/kiŋ ³ /	กึ่ง
/li:ŋ ⁵ /	ดิ่ง
/leŋ ⁵ /	เค็ง
/khre:ŋ ⁵ /	เครง
/keŋ ³ /	แกง
/kwɛ:ŋ ³ /	แกวง
/thuŋ ¹ /	ตึ่ง
/cəŋ ⁴ /	เจ็ง
/lɔ:ŋ ¹ /	เหล็ง
/saŋ ¹ /	สัง
/wa:ŋ ¹ /	สว่าง; ระหวาง

/thuŋ ¹ /	ตุง
/cu:ŋ ³ /	จุง
/soŋ ¹ /	สง; สง
/pho:ŋ ¹ /	โผง
/chɔŋ ¹ /	ฉ้อง 'มีกลิ่นฉุน'
/thɔ:ŋ ¹ /	ทอง
/ni:ɔŋ ¹ /	เหนียง
/rwɔ:ŋ ⁶ /	เร่อง
/phu:ɔŋ ⁶ /	ฟว่อง

1.3 หน่วยเสียงข้างลิ้น

หน่วยเสียงข้างในภาษานครศรีธรรมราชมีอยู่เพียง 1 หน่วย คือ /l/ และจะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น

หน่วยเสียง /l-/ เป็นหน่วยเสียงข้างลิ้น เกิดที่ปุ่มเหงือก ก้อง ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/lit ⁷ /	ลิต 'ปกเปิดอก'
/li:ŋ ⁵ /	ลิง
/leŋ ⁵ /	เล็ง
/le:n ⁵ /	เลน
/lɛn ⁶ /	แลน
/lɛ:n ¹ /	แหลน
/luk ⁷ /	ลึก
/lu:m ⁵ /	ลิม
/lɔ ⁶ /	เลอะ
/la:k ⁶ /	เลิก
/lat ⁷ /	ลัท

/la:p ² /	หลาย
/lut ¹ /	หลุก; ชีโคลน
/lu:k ⁶ /	ลูก
/lo [?] 2/	โละ
/lo:n ⁵ /	โลน
/lop ¹ /	หลบ
/lɔ:t ¹ /	หลดค
/li [?] ɔŋ ⁵ /	เลียง
/lu [?] ɔt ⁶ /	เลียดค
/lu [?] ɔk ⁶ /	ลวก

1.4 หน่วยเสียงสระบีคปลายลิ้น

หน่วยเสียงสระบีคปลายลิ้นในภาษานครศรีธรรมราชมีอยู่เพียง 1 หน่วย คือ /r/ และจะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น

หน่วยเสียง /r-/ เป็นหน่วยเสียงสระบีคปลายลิ้น เกิดที่ปุ่มเหงือก ก้อง อยู่ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/rin ⁷ /	ริน
/ri:p ⁶ /	ริบ ‘อาการคันยิก ๆ’
/rew ⁵ /	เร้ว
/re: ⁶ /	เร
/rɛŋ ⁶ /	เรง; ทวง
/rɛ:k ⁶ /	แรก
/rup ⁷ /	ริบ ‘อาการคันยิก ๆ’
/tɔ: ³ ru: ⁵ /	ตอ ⁴ รือ ‘มะรินนี้’
/ren ⁵ /	เรื่อน
/rɔ: ⁶ /	เรอ ‘บ้า’

/rat ⁷ /	รัศ
/ra:n ⁵ /	ราน
/ruk ⁷ /	รุก
/ru:t ⁶ /	รุต
/rom ⁵ /	รม
/ro:ŋ ⁵ /	โรง
/rɔp ⁷ /	รบ
/rɔ:k ⁶ /	กระรอก
/ri:ŋ ⁵ /	เรียง
/ru:ən ⁵ /	เรือน
/ru:ən ⁵ /	รวน

1.5 หน่วยเสียงเสียดแทรก

หน่วยเสียงเสียดแทรกในภาษานครศรีธรรมราชมี 3 หน่วย คือ /f/, /s/ และ /h/ ซึ่งทั้ง 3 หน่วยนี้จะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดได้ดังนี้ คือ

1.5.1 หน่วยเสียง /f-/ เป็นหน่วยเสียงเสียดแทรก เกิดที่ฟันบนกับริมฝีปากตรงไม่กึ่ง ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e:/, /o:/ และ /uə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/fin ¹ /	ฟัน
/fi:m ⁵ /	ฟิม
/fen ⁷ /	เฟน
/fɛk ⁷ /	ควัก
/fɛ:m ⁷ /	แฟม
/fuk ¹ /	ฝัก

/fu:t ² /	ฝืด
/fa ^{ʔ6} /	เฟอะ
/fa: ⁷ /	เฟ้อ
/fat ⁷ /	ฟัด
/fa:k ⁶ /	ฟาก
/fun ¹ /	ฝุ่น
/fu:k ⁶ /	ฟูก
/fon ¹ /	ฝน
/fo:k ⁷ /	ฟก
/fo:k ⁶ /	ฟอก
/fi:om ⁷ /	เฟี้ยม
/fu'on ⁵ /	เฟื่อน

1.5.2 หน่วยเสียง /s-/ เป็นหน่วยเสียงเสียดแทรก เกิดที่หลังฟัน ไม้ก่อง เบาะ
ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/siŋ ¹ /	สิง; สິง
/si:k ⁶ /	ซึก
/seŋ ⁷ /	เซง
/se:n ¹ /	เสน
/sɛn ² /	เสน
/sɛ:t ² /	แสต
/suk ¹ /	ลือก
/su:t ² /	สูต
/-sa ^{ʔ6} /	-ซอะ (กระเซอะกระเซิง)
/sa:m ¹ /	เสริม
/sak ⁷ /	ซัก
/sa:k ² /	ซาก

/suk ⁷ /	ซุก
/su:t ² /	ซูด
/so ^{ʔ2} /	โส๊ะ 'สูญลงไป'
/so:t ² /	โสค
/sɔk ⁷ /	ซก
/sɔ:t ² /	ซอด
/si:əŋ ¹ /	เสียง
/sm:ək ² /	เสือก
/su:ət ² /	สวด

1.5.3 หน่วยเสียง /h-/ เป็นหน่วยเสียงเสียดแทรก เกิดที่ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง ไม่ก้อง เช่น ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/hiŋ ² /	หึ่ง
/hi:n ¹ /	หิ้น
/heŋ ¹ /	เห็ง 'ทับ'
/he:t ² /	เหตุ
/hɛp ¹ /	เห็บ
/hɛ:k ² /	แหก
/hɯn ¹ /	หิ้น
/hu: ¹ /	หือ
/hə ^{ʔ2} /	เหอะ
/hə:t ² /	เหิด 'เหมอมอง'
/hat ⁷ /	งัด
/ha:m ¹ /	ทาม
/hup ¹ /	หุบ 'ปิด (ใช้กับกรรม) เช่น หุบร่ม; ใช้กับ แกด) เช่น แกดหุบ = ไม่มีแกด

/hu:k ² /	หูก
/ho ² /	โหะ 'ฟัง, ทลาย'
/ho:ŋ ⁶ /	โโฮง 'สูง, ใหญ่'
/hɔp ¹ /	สงบ
/hɔ:k ² /	หอก
/hi ɔp ⁶ /	เงียบ ¹
/hu:ək ² /	เห็งอก
/hu.əŋ ¹ /	หวง

1.6 หน่วยเสียงกึ่งเสียดแทรก

หน่วยเสียงกึ่งเสียดแทรกในภาษานครศรีธรรมราช มี 2 หน่วย คือ /c/ และ /ch/ และจะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดได้ดังนี้คือ

1.6.1 หน่วยเสียง /c-/ เป็นหน่วยเสียงกึ่งเสียดแทรก เกิดที่ปุ่มเหงือกออกไปทางเพดานแข็ง ไม่ก้อง เบา ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ คำ เงียบ (กับ เงียง) 2 คำนี้ ในภาษานครศรีธรรมราชออกเสียงได้ 2 อย่าง คือ คำว่า เงียบ อาจจะออกเสียงเป็น /hi ɔp⁶/ หรือ /ŋi ɔp⁶/ ก็ได้ คำว่า เงียง อาจจะออกเสียงเป็น /hi.əŋ⁶/ หรือ /ŋi.əŋ⁶/ ก็ได้

/ci ²⁴ /	จิ 'กาย'
/ci: ³ /	จี 'โป้ง'
/ceŋ ⁴ /	เจง
/ce:n ³ /	เจน
/cɛt ³ /	เจ็ท
/cɛ:k ⁴ /	แจก
/cɯŋ ³ /	จิง
/cɯ:t ⁴ /	จิก
/cə ²⁴ /	เจอะ
/cə:m ³ /	เจิม
/caŋ ³ /	จั้ง 'มาก'
/ca:n ⁴ /	จ่าน 'มาก, เยอะ'
/cut ³ /	จุก
/cu:t ⁴ /	จูก 'กนกชนิดหนึ่ง'
/con ³ /	จน
/co:m ³ /	โจน
/cɔk ³ /	กระจก
/cɔ:k ⁴ /	จอก
/ciə ²⁴ /	เจียะ 'เยื่อบาง ๆ ในผลไม้'
/ci:ət ⁴ /	เจียด
/cu:ə ³ /	เจือ 'เผื่อเอาไว้'
/cu:ət ⁴ /	จวด (ปลา)

1.6.2 หน่วยเสียง /ch-/ เป็นหน่วยเสียงกึ่งเสียดแทรก เกิดที่ปุ่มเหงือกคอน
 ไปทางเพดานแข็ง ไมก่อง หนัก ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใด
 หน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/ และ /ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/chit ⁷ /	ชิต
/chi:t ² /	ฉิต
/che:t ² /	เชค
/chɛ ² /	แฉะ
/chɛ:k ² /	แฉก
/chuk ⁷ /	ชุก 'จอง'
/chu:t ⁶ /	ชุต
/chə:t ⁶ /	เชิต
/chat ¹ /	ฉัด
/cha:k ² /	ฉาก
/chuk ⁷ /	ชุก
/chu:t ² /	ชุต
/chon ⁵ /	ชน
/cho:k ⁶ /	โชก
/chɔ:k ⁷ /	ชก
/chɔ:k ² /	ฉอก
/chi:ət ⁶ /	เชียด
/chuw ⁷⁶ /	เชอะ 'เสียงไลโก'
/chuw:ən ⁵ /	เชื่อน
/chu:ən ⁵ /	ชวน

1.7 หน่วยเสียงกึ่งสระ

หน่วยเสียงกึ่งสระในภาษานครศรีธรรมราชมีเพียง 2 หน่วย คือ /w/ และ /j/ ซึ่งทั้ง 2 หน่วยนี้จะปรากฏได้ทั้งในตำแหน่งพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดได้ดังนี้ คือ

1.7.1 หน่วยเสียง /w-/ เป็นหน่วยเสียงกึ่งสระ เกิดที่ริมฝีปากทั้งสองกับเพดาน-

อน กอ ง ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /u/ และ /wo/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/wiŋ ⁶ /	วัง
/wi: ⁵ /	วี 'พิศ'
/we: ⁵ /	ไกว
/weŋ ⁷ /	แวง
/we:n ⁶ /	แวน
/wu: ¹ /	หิว
/wa ²² /	เหวอะ
/we:ŋ ⁷ /	เว็ง
/wak ⁷ /	วก
/wa:n ⁵ /	วาน 'กัน'
/wun ⁷ /	วุน
/wu:t ⁶ /	วुक 'เสียงดังอันเกิดจากการชดของ เหว'
/won ⁵ /	วน
/wo: ⁷ we: ⁷ /	โวเว
/wɔk ⁷ /	วก
/wɔ:k ⁶ /	วอก
/wi:ən ⁵ /	เวียน
/wu:a ⁵ /	วั

หน่วยเสียง /-w/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่ริมฝีปากทั้งสองกับเพดานอ่อน กอ ง ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่งใน 7 หน่วยเหล่านี้ คือ /i/, /e/, /e:/, /ɛ:/, /a:/, /ɔ/ และ /i:a/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/hiw ² /	หิว
/rew ⁵ /	เร็ว
/ʔe:w ³ /	เอว
/cɛ:w ³ /	แจว
/ba:w ³ /	บ่าว 'หนุ่ม'
/bɔw ³ /	เบา
/ʔi:əw ⁴ /	เอี้ยว

1.7.2 หน่วยเสียง /j-/ เป็นหน่วยเสียงกึ่งสระ เกิดที่เพดานแข็ง ก้อง
ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/jiŋ ⁵ /	ยิง
/ji: ⁵ /	ขี้
/jen ³ / *	เย็น
/je: ⁵ /	เย
/jeŋ ⁵ /	แย่ง 'ไม่มีชั้นดี'
/jɛ:k ⁶ /	แยก
/juŋ ⁷ /	ยึก
/ju:m ⁶ /	ยืม
/jɔ: ⁶ /	เยอะ
/jɔ:n ⁵ /	เย็น
/jan ⁵ /	ยัน 'เมามาก'
/ja:k ⁴ / *	อยาก * 1

¹ คำซึ่งมีเครื่องหมาย * นี้ เป็นคำที่ออกเสียงเป็นพิเศษ โดยมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เป็นหน่วยเสียงกลาง - ระดับ (หน่วยเสียงที่ 4) ซึ่งตามปกติแล้วหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยนี้จะใช้คู่เฉพาะกับหน่วยเสียงพยัญชนะต้นประเภทที่ 1 (C₁) เท่านั้น (ดูเชิงอรรถ หน้า 114 และบทที่ 5 ลักษณะโครงสร้างของพยางค์ หน้า 154)

/juk ¹ /	ชุก
/ju:ɲ ⁵ /	ยุง
/jon ⁵ /	ยน 'ตะบันหมาก'
/jo:t ² /	โหยค 'เป็นพรรคพวกกัน'
/jɔn ⁵ /	ย็อน 'ลักษณะนี้มึ ๆ ยึดหยุ่นได้'
/jɔ:n ⁵ /	ยอน 'ยุแหย'
/ji:əm ⁶ /	เยียม
/jɯ:ən ⁵ /	เยือน
/ju:ək ⁴ / *	หยวก *

หน่วยเสียง /-j/ ที่เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย เกิดที่เพดานแข็ง กอ่ง ปรากฏ
หลังหน่วยเสียงสระหน่วยใดหน่วยหนึ่งใน 8 หน่วย เหล่านี้คือ /ɔ:/, /a/, /a:/, /u/
/u:/, /o:/, /ɔ:/, /u:ə/ และ /u:ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/lɔ:j ⁵ /	เลย
/caj ³ /	ใจ
/ka:j ³ /	กาย
/luj ⁵ /	ลุย 'มาก' เช่น มีลุย
/ɔu:j ³ /	อูย
/ɔo:j ³ /	โอย
/tɔ:j ³ /	ตอย
/du:əj ³ /	เคือย
/hu:əj ¹ /	หวย

¹ คำซึ่งมีเครื่องหมาย * นี้ เป็นคำที่ออกเสียงเป็นพิเศษ โดยมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์
เป็นหน่วยเสียงกลาง - ระดับ (หน่วยเสียงที่ 4) ซึ่งตามปรกติแล้วหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วย
นี้จะใช้ได้เฉพาะกับหน่วยเสียงพยัญชนะต้นประเภทที่ 1 (C₁) เท่านั้น (ดูเชิงอรรถ หน้า 114
และบทที่ 5 ลักษณะโครงสร้างของพยางค์ หน้า 154)

2. หน่วยเสียงพยัญชนะประสม

หน่วยเสียงพยัญชนะประสมในภาษานครศรีธรรมราชมี 13 หน่วย แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

2.1 หน่วยเสียงพยัญชนะประสมระหว่างหน่วยเสียงระเบิด ซึ่งได้แก่ /p/, /ph/, /t/, /k/ และ /kh/ ประสมกับ /l/, /r/ และ /w/ มีอยู่ 11 หน่วย คือ /pl/, /pr/ /phl/, /phr/, /tr/, /kl/, /kr/, /kw/, /khl/, /khr/ และ /khw/

- หน่วยเสียงเหล่านี้จะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดต่อไปนี้ คือ

2.1.1 หน่วยเสียง /pl-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นหน้าหน่วยเสียงสระ หน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /ɛ/, /u/, /u:/, /ə/, /ə:/ และ /o:/ ดัง ตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/plin ⁴ /	ปลิ้น
/pli: ³ /	ปลี
/pleŋ ⁴ /	เปลง
/ple: ³ /	เปล
/plɛ:ŋ ³ /	แปลง
/plak ³ /	ปลัก
/pla:p ⁴ /	ปลาย
/pluk ³ /	ปลุก
/plu:k ⁴ /	ปลูก
/ploŋ ³ /	ปลง
/plot ³ /	ปลด
/plɔ:k ⁴ /	ปลอก
/pli:an ³ /	เปลี่ยน
/plu:ən ³ /	เปลี่ยน
/plu:ək ⁴ /	ปลวก

2.1.2 หน่วยเสียง /pr-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียง
สระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /æ/ และ /ə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/pri ²⁴ /	ปริ
/pri: ⁴ /	ปรี
/pre:m ³ /	เปรม
/prɛŋ ⁴ /	แปรง
/prɛ:ŋ ³ /	แปรง
/pruk ³ sa: ¹ /	ปรึกษา
/pru: ³ /	หรือ 'อย่างไร; ทำไม'
/pra ²⁴ /	เปราะ
/pra: ³ /	เปรอ
/prap ³ /	ปรับ
/pra:m ³ /	ปราม
/pruŋ ³ /	ปรุง
/pru:t ⁴ /	ปรูด
/pron ³ /	ปรน
/pro:t ⁴ /	โปรด
/prop ³ /	ปรบ
/pro: ⁴ /	ปรอ
/pri ə p ⁴ /	เปรียบ

2.1.3 หน่วยเสียง /phl-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียง
สระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /ə/, /u/, /u:/ และ /uə/ ดังตัวอย่าง
ในคำต่อไปนี้

/phlik ⁷ /	พลิก
/phli: ⁵ /	พลี

/phle:ŋ ⁵ /	เพลง
/phlɛt ⁷ /	แพล็ด 'คำขยาย ^ว อน = มาก; และ' เช่นพี่แพล็ด ๆ; เป็๋อแพล็ด ๆ
/phlɛ:ŋ ⁵ /	เพลง
/phlɛ:n ⁵ /	เพลิน
/phlat ⁷ /	พลัด
/phla:t ⁶ /	พลาด
/phlut ¹ /	ผลุก
/phlu: ⁵ /	พลู
/phlo ² /	โพละ
/phlo:ŋ ⁵ /	โพลง
/phlop ⁷ /	พลบ
/phlɔ:t ⁶ /	พลอด
/phli a ⁵ /	เปลี้ย
/phlu ək ⁶ /	พลวก 'ล้มถอนรากถอนโคน; อ้วนท้วน'

2.1.4 หน่วยเสียง /phr-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียง
สระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /e:/, /ə/, /ə:/ และ /uə/ ดังตัว
อย่างในคำต่อไปนี้

/phrim ⁶ /	พริ่ม 'ปริ่ม'
/phrit ² /	พรีด
/phrɛt ⁷ /	แพร์ต 'คำขยาย ^ว อน=มาก; และ' (ความเดียวกับคำว่า แพล็ด)
/phrɛ:k ⁶ /	แพรก
/phrup ⁷ /	พริบ
/phrw:t ⁶ /	พรีด
/phram ⁵ /	พริ่า

/phra:k ⁶ /	พราก
/phrun ⁵ /	พรุน
/phru:t ⁶ /	พรุก
/phrom ⁵ /	พรม
/tɔ: ³ phro:k ⁶ /	คอ <u>พ</u> รอก 'พรง ⁶ '
/phrɔk ⁷ /	พรก 'กะลามะพร้าว'
/phrɔ:ŋ ⁶ /	พรอง
/phri əw ⁵ /	เพรียว
/phru ən ⁵ /	พรวน

2.1.5 หน่วยเสียง /tr-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ 9 หน่วย คือ /ɛ/, /u/, /a/, /a:/ /o/, /ɔ:/, /u:/, /iə/ และ /uə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/trɛk ³ /	แต้ร ³ ก ³ 'เสียงเค็ดคด ³ , พลัก'
/trɔk ³ trɔ:ŋ ³ /	ตริก ³ ตรอง
/trap ³ /	ตรับ
/tra:ŋ ³ /	ตราง 'กรอย'
/troŋ ³ /	ตรง
/trɔ:ŋ ³ /	ตรอง 'กรอง; กระซอน'
/trɔ:n ³ /	ตรุน (กรุน) 'ใส, ที่ใสสิ่งของต่าง ๆ - ยกเว้นกับใสไม้'
/tri əm ³ /	เตรียม
/tru ət ⁴ /	ตรวด 'กรวน้ำ'

2.1.6 หน่วยเสียง /kl-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ หน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /e:/, /ə/ และ /u:/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/kliŋ ⁴ /	กลิ้ง
/kli:p ⁴ /	กลีบ
/klɛt ³ /	เกล็ด

/klɛ:p ⁴ /	เกลย
/klwɯŋ ³ /	กลึง
/klw:n ³ /	กลืน
/kla:ɔ ³ /	เกลอ
/klat ³ /	กลัด
/kla:k ⁴ /	กลาก
/klum ⁴ /	กลม
/klom ³ /	กลม
/klo:n ³ /	โกลน
/klɔp ³ /	กลบ
/klo:n ³ /	กลอน
/kliəŋ ³ /	เกลี้ยง
/klw:əm ⁴ /	เกล่อม 'ซ้อนทับกัน, เหลื่อม'
/klw:ə ³ /	กลัว

2.1.7 หน่วยเสียง /kr-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ
หน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /w:/ และ /wə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/krip ³ /	กริบ
/kri:t ⁴ /	กรีด
/kreŋ ³ /	เกร็ง
/kre:ŋ ³ /	เกรง
/krɛn ³ /	แกร็น
/krɛ:k ⁴ /	แกรก
/krwɯŋ ³ /	กรึง
/krɛn ⁴ /	เกร็น
/ʔə:k ⁴ <u>krɛ:k⁴</u> /	เอ็ก <u>เกริก</u>
/krap ³ /	กรับ

/kra:n ³ /	กราน 'เหล็กบั้งชนมบั้ง, บั้งปลา'
/krup ³ /	กรุป
/kru:t ⁴ /	มะกรูด
/kron ³ /	กรน
/kro:k ⁴ /	โกรก
/krot ³ /	กรต
/krɔ:ŋ ³ /	กรอง
/kri:əm ³ /	เกรียม
/kru əm ³ /	กรวม 'สวม; สวมทับลงไป; คร่อม'

2.1.8 หน่วยเสียง /kw-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ 4 หน่วย คือ /ɛ:/, /a/, /a:/ และ /iə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/kwɛ:ŋ ³ /	แกว่ง
/kwat ³ /	กวัก
/kwa:t ⁴ /	กวาด
/kwi ən ³ /	เกวียน

2.1.9 หน่วยเสียง /khl-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ หน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /e/, /u:/, /ə:/, /u:/, /o/ และ /uə/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/khlɪk ¹ /	ชลิค
/khluk ⁷ khli: ⁵ /	คลุกคลี
/khlɔ:ŋ ⁵ khle:ŋ ⁵ /	โคลงเคลง
/khlɛ:t ⁷ /	เคล็ด
/khlɛ:n ⁵ /	แคลน
/khlɯŋ ⁵ /	คลึง
/khlə ²² /	เคลอะ 'ทะเล้น; เอะเอะ'

/khlak ⁷ /	คลัก
/khla:t ² /	ชลาท
/khluk ¹ /	ชลุก
/khlo:n ⁵ /	โคลน
/khlɔ:t ⁷ /	คลด ‘แพะ’
/khlɔ:t ⁶ /	คลอด
/khli.əw ⁵ /	เคลี้ยว
/khlwəp ⁶ /	เคลือบ

2.1.10 หน่วยเสียง /khr-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้นหน้าหน่วยเสียง
สระหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ยกเว้น /i/, /e/, /ɛ/, /ɔ/, /ə:/ และ /o/ ดังตัวอย่างใน
คำต่อไปนี้

/khri:m ⁵ /	ครีม
/khre:ɲ ⁵ /	เครง ‘ปลวกชนิดหนึ่งอยู่ตามต้นไม้’
/khrɛ:ɲ ⁵ /	แครง
/khrum ¹ /	ขรัม
/khrw:n ⁵ /	ครั้น
/khran ⁵ /	ครัน ‘มาก’
/khra:t ⁶ /	คราด
/khrup ⁷ /	ครูป
/khru:t ⁶ /	ครด
/sɔk ¹ khrɔ:k ⁶ /	โสโครก
/khrɔ:k ⁷ /	ครก
/khrɔ:k ⁶ /	ครอก
/khriət ⁶ /	เครียด
/khrwə ⁵ /	เครื่อ
/khruə ⁵ /	ควัว

2.1.11 หน่วยเสียง /khw-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ 4 หน่วย คือ /ɛ/, /ɛ:/, /a/ และ /a:/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/khwɛk ⁷ /	ควัก
/khwɛ:ŋ ¹ /	แขวง
/khwak ⁷ /	ควัก
/khwa:n ⁵ /	ควาญ; ฟาน

2.2 หน่วยเสียงพยัญชนะประสมระหว่างหน่วยเสียงนาสิก ซึ่งได้แก่ /m/ เพียงหน่วยเดียว ประสมกับ /l/ และ /r/ เป็นหน่วยเสียง /ml/ และ /mr/ ซึ่งจะปรากฏเฉพาะในตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น ซึ่งจะแยกกล่าวอย่างละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 หน่วยเสียง /ml-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ 9 หน่วย คือ /i/, /i:/, /ɛ/, /u/, /u:/, /ə:/, /a/, /o/ และ /ua/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/mli ⁷ 6/	มะลิ
/sam ¹ mli: ⁵ /	สำลี
/mlɛt ⁷ /	เมล็ด
/mlu:ŋ ¹ /	คำสิง
/mlu:n ⁶ /	มลิน
/mlɔ:j ¹ /	เหมุลย 'แกน'
/mlak ¹ /	สำลัก
/mlon ⁵ /	มลอน 'คำราม'
/mlu əŋ ⁵ /	เหมลือง 'เป็นมัน'

2.2.2 หน่วยเสียง /mr-/ ปรากฏในตำแหน่งพยัญชนะต้น หน้าหน่วยเสียงสระ 4 หน่วย คือ /ə:/, /a/, /o/ และ /ə:/ ดังตัวอย่างในคำต่อไปนี้

/mrə: ⁶ /	เมร่อ 'บ้า'
/mrəp ¹ /	สำรบ

/mraj ¹ /	กำไร
/mro ² /	โมระ 'น่าเกลียด'
/mrw ¹ /	หมฺรอ 'มากมาย'

ข้อสังเกต : จะเห็นได้ว่าในจำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะทั้ง 35 หน่วยนี้ หน่วยเสียงพยัญชนะ ต้นเดี่ยวที่ปรากฏหน้าหน่วยเสียงสระไคน้อยที่สุดคือ หน่วยเสียง /ก-/ (ดูจากตารางประกอบที่ 1) และหน่วยเสียงพยัญชนะต้นประสมที่ปรากฏหน้าหน่วยเสียงสระไคน้อยที่สุดคือหน่วยเสียง /mr-/ (ดูจากตารางประกอบที่ 1) หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏหลังหน่วยเสียงสระไคน้อยที่สุดคือ หน่วยเสียง /-w/ (ดูจากตารางประกอบที่ 3)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผังที่ 1. หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว

มี 22 หน่วย

ลักษณะ ของ หน่วยเสียง ที่เกิด	ริมฝีปาก	หลังฟัน	ปุ่มเหงือก	ปุ่มเหงือกและเพดานแข็ง	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	ริมฝีปากล่างและฟันบน	ช่องว่างระหว่างเส้นเสียง	ริมฝีปากทั้งสองและเพดานอ่อน
พยัญชนะระเบิด	p ph	b th	t	d		k kh		ง	
พยัญชนะนาสิก		m		n		ญ			
พยัญชนะข้าง				l					
สระดับปลายลิ้น				r					
เสียดแทรก		s					f	h	
กึ่งเสียดแทรก				c ch					
กึ่งสระ					j	ย			w

แผนผังที่ 2. หน่วยเสียงพยัญชนะประสม

มี 13 หน่วย

pl, pr		tr	kl, kr; kw
phl, phr			khl, khr, khw
	ml, mr		

แผนผังที่ 3. หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย

มี 9 หน่วย

หน่วยเสียงระเบิด	-p	-t			-k	-ʔ
หน่วยเสียงนาสิก	-m		-n		-ŋ	
หน่วยเสียงกึ่งสระ	-w			-j		

ตารางที่ 1 ก. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะคนและหน่วยเสียงสระ /i/ - /o:/ (แบบภาษาศาสตร์)

ลำดับ	พท.	สระ											
		/i/	/i:/	/e/	/e:/	/ɛ/	/ɛ:/	/a/	/a:/	/ɔ/	/ɔ:/	/o/	/o:/
1.	/p/	/pit ³ /	/pi:k ⁴ /	/pen ³ /	/pe: ⁴ /	/pɛt ³ /	/pɛ:p ⁴ /	/paj ³ /	/pa:t ⁴ /	/pɔk ³ /	/pɔ:n ⁴ /	/pom ³ /	/po:n ³ /
2.	/ph/	/phiŋ ⁵ /	/phi: ¹ /	/pheŋ ⁶ /	/phe:t ⁶ /	/phɛt ¹ /	/phɛ:ŋ ⁵ /	/phat ¹ /	/pha:j ⁵ /	/phɔt ⁷ /	/phɔ:k ⁶ /	/phoŋ ¹ /	/pho:k ⁶ /
3.	/b/	/bin ³ /	/bi:p ⁴ /	/be ^{๒4} /	/be:n ³ /	/bɛt ³ /	/bɛ:n ³ /	/bay ³ /	/ba:w ⁴ /	/bɔw ³ /	/bɔ:j ³ /	/bom ³ /	/bo:t ⁴ /
4.	/t/	/ti ^{๒4} /	/ti:n ³ /	/tem ³ /	/-te:ŋ ³ /	/tɛ ^{๒4} /	/tɛ:ŋ ³ /	/tak ³ /	/ta:ŋ ³ /	/tɔp ³ /	/tɔ:m ³ /	/tom ³ /	/to:ŋ ³ /
5.	/th/	/thin ¹ /	/thi:p ² /	/-the ^{๒6} /	/the:p ¹ /	/thɛŋ ⁶ /	/thɛ:k ^๒ /	/thaŋ ⁵ /	/tha:w ⁶ /	/thɔt ¹ /	/thɔ:t ⁶ /	/thoŋ ⁵ /	/tho:n ⁵ /
6.	/d/	/dip ³ /	/di:t ⁴ /	/den ³ /	/-de:k ⁴ /	/dɛk ³ /	/de:ŋ ³ /	/dat ³ /	/da:n ³ /	/dɔn ⁴ /	/dɔ:k ⁴ /	/doŋ ³ /	/do:t ⁴ /
7.	/c/	/ciŋ ³ /	/ci:n ³ /	/ceŋ ⁴ /	/ce:n ³ /	/cɛp ³ /	/cɛ:k ⁴ /	/cam ³ /	/ca:n ⁴ /	/cɔk ³ /	/cɔ:p ⁴ /	/con ³ /	/co:n ³ /
8.	/ch/	/chin ⁵ /	/chi: ⁷ /		/che: ⁵ /	/chɛt ⁷ /	/chɛ:ŋ ⁵ /	/chap ⁷ /	/cha:k ^๒ /	/chɔk ⁷ /	/chɔ: ² /	/chon ⁵ /	/cho:m ⁵ /
9.	/k/	/kit ³ /	/ki:t ⁴ /	/keŋ ³ /	/ke:ŋ ⁴ /	/kɛp ³ /	/kɛ:m ⁴ /	/kan ⁴ /	/ka:w ⁴ /	/kɔp ³ /	/kɔ:p ⁴ /	/koŋ ³ /	/ko:j ³ /
10.	/kh/	/khik ¹ /	/khi:p ⁶ /	/khem ¹ /	/khe:n ⁵ /	/khɛm ² /	/khɛ:p ² /	/kham ⁷ /	/kha:j ^๒ /	/khɔn ² /	/khɔ:t ² /	/khon ¹ /	/kho:k ^๒ /
11.	/ʔ/	/ʔit ³ /	/ʔi:m ³ /	/ʔen ³ /	/ʔe:k ⁴ /	/ʔɛk ³ /	/ʔɛ:n ³ /	/ʔap ³ /	/ʔa:p ⁴ /	/ʔɔt ³ /	/ʔɔ:k ⁴ /	/ʔom ³ /	/ʔo:p ⁴ /
12.	/m/	/min ¹ /	/mi:t ⁶ /	/mem ⁷ /	/-me: ⁵ /	/mat ¹ /	/mɛ:m ⁵ /	/mat ⁸ /	/ma:k ⁶ /	/mɔk ¹ /	/mɔ:t ⁶ /	/mon ⁵ /	/mo:p ⁶ /
13.	/n/	/niŋ ⁶ /	/ni:p ² /		/ne:n ⁵ /	/nɛp ¹ /	nɛ:w ⁵ /	/naŋ ⁶ /	/na:n ⁵ /	/nɔk ⁷ /	/nɔ:j ¹ /	/non ¹ /	/no:t ² /
14.	/ñ/	/ñik ¹ /	/ñi: ¹ /			/ñɛŋ ⁵ /		/ñaj ¹ /					
15.	/ŋ/								/ŋa:n ⁵ /	/ŋɔ ^{๒6} /	/ŋɔ:j ⁶ /	/ŋom ⁵ /	
16.	/l/	/liw ⁵ /	/li:k ^๒ /	/len ⁵ /	/le:w ⁵ /	/lɛk ⁷ /	/lɛ:n ⁵ /	/lay ¹ /	/la:k ⁶ /	/lɔn ⁷ /	/lɔ:ŋ ⁶ /	/lon ⁵ /	/lo:ŋ ⁵ /
17.	/r/	/rin ⁷ /	/ri:p ⁶ /	/rew ⁵ /	/re: ⁶ /	/rɛŋ ⁶ /	/rɛ:k ⁶ /	/rat ⁷ /	/ra:n ⁵ /	/rɔk ⁷ /	/rɔ:k ⁶ /	/rom ⁵ /	/ro:j ⁵ /
18.	/f/	/fit ¹ /	/fi: ¹ /	/fe ^{๒6} /		/fɛk ⁷ /	/fɛ:t ² /	/fan ¹ /	/fa:t ⁶ /	/fɔk ⁷ /	/fɔ:ŋ ⁷ /	/fon ¹ /	

ลำดับ	พท.	สระ											
		/i/	/i:/	/e/	/e:/	/ɛ/	/ɛ:/	/a/	/a:/	/ɔ/	/ɔ:/	/o/	/o:/
19.	/s/	/siw ¹ /	/si:n ¹ /	/seŋ ⁵ /	/se:k ² /	sɛt ¹ /	/sɛ:p ² /	/-sam ⁵ /	/sa:t ² /	/sɔt ¹ /	/sɔ:n ¹ /	/so ² /	/so:t ² /
20.	/h/	/hiŋ ² /	/hi:p ² /	/heŋ ¹ /	/he:t ² /	/hɛp ¹ /	/hɛ:ŋ ² /	/hap ¹ /	/ha:w ² /	/hɔp ¹ /	/hɔ:m ¹ /	/hom ¹ /	/ho:n ¹ /
21.	/w/	/wit ⁷ /	/wi: ⁵ /		/we:n ⁵ /	/we ² /	/we:n ⁶ /	/wak ¹ /	/wa:j ⁵ /	/wɔt ⁷ /	/wɔ:k ⁶ /	/woŋ ⁵ /	/wo:j ⁵ /
22.	/j/	/jik ⁷ /	/ji: ⁵ /		/je:k ² /	/jɛp ⁷ /	/jɛ:k ⁶ /	/jap ¹ /	/ja:k ⁶ /	/jɔp ¹ /	/jɔ:n ⁵ /	/jon ⁵ /	/jo:k ⁶ /
23.	/pl/	/pliw ³ /	/pli:k ⁴ /	/pleŋ ⁴ /	/ple: ³ /		/plɛ:p ⁴ /	/plak ³ /	/pla:j ³ /	/plot ³ /	/plo:k ⁴ /	/ploŋ ³ /	
24.	/pr/	/prip ³ /	/pri: ⁴ /		/pre:m ³ /		/prɛ:ŋ ³ /	/pray ³ /	/pra:n ³ /	/prɔp ³ /	/prɔ: ⁴ /	/pron ³ /	/pro:j ³ /
25.	/phl/	/phlik ⁷ /		/phle ² /	/phle: ¹ /	/phlɛp ¹ /	/phlɛ:ŋ ¹ /	/phlat ¹ /	/phla:t ⁶ /	/phlɔp ⁷ /	/phlɔ:j ⁵ /	/phlo ² /	/-phlo: ⁵ /
26.	/phr/	/phrim ⁶ /	/phri: ² /			/phrɛt ⁷ /	/phrɛ:k ⁶ /	/phram ⁵ /	/phra:w ⁵ /	/phrɔk ⁷ /	/phrɔ:ŋ ⁶ /	/phrom ⁵ /	/-phro:k ⁶ /
27.	/tr/					/trɛk ³ /		/trap ³ /	/tra: ³ /		/trɔ:ŋ ³ /	/troŋ ³ /	/tro:k ⁴ /
28.	/kl/	/kliy ⁴ /	/kli:p ⁴ /			/klɛt ³ /	/klɛ:p ⁴ /	/klat ³ /	/kla:ŋ ³ /		/klɔ:ŋ ⁴ /	/klom ³ /	
29.	/kr/	/krip ³ /	/kri:t ⁴ /		/kre:ŋ ³ /	/krɛn ³ /	/krɛ:k ⁴ /	/kra ² /	/kra:n ³ /	/krɔ ² /	/krɔ:p ⁴ /	/kron ³ /	/kro:t ⁴ /
30.	/kw/						/kwɛ:ŋ ³ /	/kwat ³ /	/kwa:t ⁴ /				
31.	/khl/	/khlip ¹ /	/-khli: ⁵ /		/-khle: ⁵ /	/khlɛt ⁷ /	/khlɛ:ŋ ⁵ /	/khlam ⁵ /	/khla:t ⁶ /	/khlɔt ⁷ /	/khlɔ:t ⁶ /		/khlo:n ⁵ /
32.	/khr/		/khrip ⁶ /		/khre: ⁵ /		/khre:ŋ ⁵ /	/khran ⁵ /	/khra:w ⁶ /	/khrɔk ⁷ /	/khrɔ:k ⁶ /		/khro:m ⁵ /
33.	/khw/					/khwɛt ⁷ /	/khwɛ:ŋ ¹ /	/khwap ¹ /	/khwa:n ⁵ /				
34.	/ml/	/mli ²⁶ /	/-mli: ⁵ /			/mlɛt ⁷ /		/mlak ¹ /				/mlon ⁵ /	
35.	/mr/							/mrɔp ¹ /			/mrɔ: ¹ /	/mro ² /	

ตารางที่ 1 ข. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้นและหน่วยเสียงสระ /i/ - /o:/ (แบบอักษรวิจิไทย)

ลำดับ	สระ	/i/	/i:/	/e/	/e:/	/ɛ/	/ɛ:/	/a/	/a:/	/ɔ/	/ɔ:/	/o/	/o:/
1.	/p/	ปิด	ปึก	เพ็น	เป	เป็ด	แปบ	ไป	ปาด	ปก	ปอน	ปม	โปน
2.	/ph/	พิง	ผึ	เพง	เพค *	เผ็ด	เพง	ผัด	พาย	พค *	พอก	ผง	โพก
3.	/b/	บิน	บับ	เบะ	เบน	เบ็ด	แบน	บัง	เบา	เบา	บอย	บม	โบสถ์
4.	/t/	ติ	ทิน	เต็ม	กระเตง	ตะ	แตง	ตัด	สตัดงค์	ทป *	ตอม	ทม	โตง *
5.	/th/	กฐิน	ถับ	เดอะทะ	เทป	แทง *	แดก *	ทั้ง *	ทาว *	ถค *	ทอก	ทง	กระโตก
6.	/d/	ดิบ	ดิด	กระเด็น	เดก	เด็ก	แดง	ดัด	กระดาน	คิน *	คอก	คง	กระโจน, โจ
7.	/c/	จริง	จัน	เจง	เจน	เจ็บ	แจก	จำ	จาน	กระจก	จอบ	จน	โจม *
8.	/ch/	ชิน	ช		เช *	เช็ด	ช่าง	ขับ *	ฉาก	ชก	ชอ	ชน	โกย
9.	/k/	สะกิด	กิด	เกง	เกง *	เก็บ	แกม	กั้น	กาว, เกา	กบ	กอบ	กง	โขก
10.	/kh/	ขิก	คิบ	เข้ม	ประเคน	เขม	แซบ *	คำ	ไซ	ชน	ชอก	ชน	โอบ
11.	/ʔ/	อึ	อึม	เอ็น	เอก	แอก	แอน	อับ	อาบ	อด	ออก	อม	ละโมก
12.	/m/	เหม็น	มึค	เมม	โมเม	เม็ค	แมม	ม็ด	มาก	หมก	มอด	มน	โหมค
13.	/n/	นึ่ง	หนับ		เณ	เหน็บ	แนว	นึ่ง	นาน	นก	หนอย	ถนน	
14.	/ɲ/	หยัก	หย			แย้ง *		ใหญ่					
15.	/ŋ/								งาน	เงาะ	งอย	งม	
16.	/l/	ลิ้ว *	หลึก	เล็น	เลว	เล็ก	แลน *	หลัง	ลาก	ลน	ลอง	ลน	โลง
17.	/r/	ริน	ริบ	เร้ว	เร	เรง	แรก	รัด	ราน	รก	รอก	รม	โรย
18.	/f/	ขวิด	ผี	เฟะ		ควัก	แฝด	ฟัน	ฟาด	ฟก	ฟ่อง	ฝน	

ลำดับ	สระ		/i:/	/e/	/e:/	/ɛ/	/a/	/a:/	/ɔ/	/ɔ:/	/o/	/o:/	
	พท.	/i/											
19.	/s/	สีว, สีว	สิ้น	มะเส็ง	เสก	เส็จ	เสบ	กำขำ *	สาด	สค	สอน	โส๊ะ *	โสค
20.	/h/	หึ่ง	หีบ	เห็ง *	เหตุ	เห็บ	แหง	หีบ *	ห่าว	สงบ	หอม	หม	โหน
21.	/w/	วิด	วี่		เวร	แหวะ	แวน	กวัค, จวัค	วาย, ไหว	วค *	วอก	วง	ไวย
22.	/j/	ยึก *	ขย		เขยก	เย็บ	แยก	ขย็บ	ยาก	หยบ *	xon *	ยน *	โยก
23.	/p1/	ปลิว	ปลึก	เปลง	เปล		แปลบ	ปลัก	ปลาย	ปลค	ปลอก	ปลง	
24.	/pr/	ปรีบ	ปร		เปรม		แปรง	ปรัง	ปราน	ปรบ	ปรอ	ปรน	ไปรย
25.	/ph1/	พลึก		เปละ	เปล	แผล็บ	แผลง	ผลัก	ผลาด	ผลบ	ผลอย	ไผละ	ไพลง
26.	/phr/	พร่ม (ปริม)	พรึก (ปรึก)			แพร์ค *	แพรก	พร่า	พราว	พรก *	พรอง	พรม	คอปโรก
27.	/tr/					แทร็ค *		ตรับ	ตรา		ตรอง	ทรง	โตรก
28.	/k1/	กลึง	กลีบ			เกล็ค	แกลบ	กลัก	กลาง		กลอง	กลม	
29.	/kr/	กรีบ	กรึก		เกรง	แกร์น	แกรก	กระ	กราน *	เกราะ	กรอบ	กรน	โกรช
30.	/kw/						แกวง	กวัก	กวาด				
31.	/kh1/	ขฉิบ	คลูกคฉี		โคลงคอง	เคล็ค	แคลน	คล่า	คลาด	คลค *	คลอก		โคลน
32.	/khr/		ควีบ		เครง *		แควง	ครัน	คราว	ครก	ครอก		โครม
33.	/khw/					เคว็ค	แขวง	ขว็บ	ควาน				
34.	/ml/	มะลิ	สำลี			เมล็ค		สำล็ค				มสน	
35.	/mr/							สำรบ			หมรอ	โมระ	

ตารางที่ 2ก. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้นและหน่วยเสียงสระ /u/ - /u:ə/ (แบบภาษาศาสตร์)

ลำดับ	พด.	สระ	/u/	/u:/	/u̯/	/u̯:/	/ə/	/ə:/	/u̯ə/	iə/	/u̯ə/	/u̯ə/	ə/	ə/	ə/
1.	/p/		/put ³ /	/pu: ³ /	/pu̯k ³ /	/pu̯:n ³ /	/pən ⁴ /	/pə:p ⁴ /		/pi̯əw ⁴ /		/pu̯ək ⁴ /		/pu̯əj ³ /	
2.	/ph/		/phum ⁵ /	/phu:t ⁶ /	/phu̯ŋ ² /	/phu̯:n ¹ /		/phə:n ⁷ /	/phia̯ ⁶ /	/phi:əp ⁶ /		/phu̯ək ⁶ /		/phu̯əj ⁵ /	
3.	/b/		/buk ³ /	//bu:t ⁴ /	//bu̯n ³ /		/bəm ⁴ /	/bə:k ⁴ /		/bi̯:ət ⁴ /		/bu̯əj ⁴ /		/bu̯əj ³ /	
4.	/t/		/tut ³ /	/tu:m ³ /	/tu̯ŋ ³ /	/tu̯:n ⁴ /	/tən ⁴ /	/tə:p ⁴ /		/ti̯:əj ³ /		/tu̯ən ³ /		/tu̯əj ³ /	
5.	/th/		/thum ⁶ /	/thu:k ² /	/thu̯k ¹ /	/thu̯: ⁵ /	/thə ² /	/thə:m ⁶ /		/thi̯:əj ¹ /		/thu̯ək ⁶ /		/thu̯əj ² /	
6.	/d/		/dut ³ /	/du:t ⁴ /	/du̯ŋ ³ /	/du̯: ⁴ /			/di̯ə ⁴ /	/di̯:ət ⁴ /		/du̯əj ³ /		/du̯əj ⁴ /	
7.	/c/		/cuk ³ /	/cu:t ⁴ /	/cu̯ŋ ³ /	/cu̯:t ⁴ /	/cəŋ ⁴ /	/cə:j ⁴ /	/ci̯ə ⁴ /	/ci̯:ət ⁴ /		/cu̯:ən ⁴ /	/cu̯ə ⁴ /	/cu̯:ət ⁴ /	
8.	/ch/		/chun ⁶ /	/chu: ⁵ /	/chu̯k ⁷ /	/chu̯:n ⁶ /		/chə:ŋ ⁵ /		/chi̯:ət ⁶ /	/chu̯ə ² /	/chu̯ək ⁶ /		/chu̯ək ⁶ /	
9.	/k/		/kup ³ /	/ku:t ⁴ /	/ku̯ŋ ⁴ /	/ku̯: ³ /		/kə:t ⁴ /		/ki̯:əw ³ /		/ku̯ək ⁴ /		/ku̯:ən ³ /	
10.	/kh/		/khu ¹ /	/khu:n ⁵ /	/khu̯n ² /	/khu̯:p ⁶ /	/khə ² /	/khə:j ¹ /		/khi̯:ət ² /		/-khu̯:ə ¹ /		/khu̯:ət ² /	
11.	/ʔ/		/ʔuk ³ /	/ʔu:m ³ /	/ʔuk ³ /	/ʔu̯:n ³ /		/ʔə:t ⁴ /		/ʔi̯:əw ⁴ /		/ʔu̯:ət ⁴ /		/ʔu̯:ən ⁴ /	
12.	/m/		/mu̯ŋ ⁶ /	/mu̯:k ⁶ /	/mu̯k ⁷ /	/mu̯:t ⁶ /		/mə:t ⁶ /		/mi̯:ən ⁷ /		/mu̯ək ⁶ /		/mu̯:ən ⁷ /	
13.	/n/		/nuk ¹ /	/nu:n ⁵ /	/nu̯ŋ ² /	/nu̯:t ² /	/nə ² /	/nə:j ⁵ /		/ni̯:əj ¹ /		/nu̯:əj ⁵ /		/nu̯:ət ⁶ /	
14.	/ñ/		/ñuk ¹ /									/ñu̯:ək ² /			
15.	/ŋ/			/ŋu: ⁵ /			/ŋən ⁵ /	/ŋə:j ⁵ /		/ŋi̯:əp ⁶ /				/ŋu̯:ət ⁶ /	
16.	/l/		/lum ² /	/lu:k ⁶ /	/lu̯k ⁷ /	/lu̯:m ⁵ /	/lə ² /	/lə:k ⁶ /		/li̯:əm ² /		/lu̯:əj ⁷ /		/lu̯:əj ¹ /	
17.	/r/		/rum ⁶ /	/ru:t ⁶ /	/ru̯ŋ ⁵ /	/-ru̯: ⁵ /	/rən ⁵ /	/rə:m ⁵ /		/ri̯:ək ⁶ /		/ru̯:əj ⁶ /		/ru̯:əj ⁵ /	
18.	/f/		/fup ⁷ /	/fu:k ⁶ /	/fuk ¹ /	/fu̯:t ² /	/fə ² /	/fə:n ⁵ /		/fi̯:əm ⁷ /		/fu̯:ən ⁵ /			

ลำดับ	สระ พศ.	/u/	/u:/	/u/	/u:/	/ə/	/ə:/	/i/ / iə / iə/	/iə/ / iə / iə/	/iə/ / iə / iə/		
19.	/s/	/suk ¹ /	/su:ŋ ¹ /	/sum ⁵ /	/su:p ² /	/-sə ²⁶ /	/sə:j ¹ /		/si:əw ² /	/su:əm ² /	/su:ət ² /	
20.	/h/	/hup ¹ /	/hu:k ² /	/huŋ ¹ /	/hu:t ² /	/hə ²² /	/hə:t ² /		/hi:ən ² /	/hu:ən ⁶ /	/hu:əj ² /	
21.	/w/	/wun ⁷ /	/wu:p ⁶ /		/wu: ¹ /	/wə ²² /	/wə:ŋ ⁷ /		/wi:ən ⁵ /		/wu:ə ¹ /	
22.	/j/	/juj ⁶ /	/ju: ¹ /	/jut ⁷ /	/ju:t ⁶ /	/jə ²⁶ /	/jə: ¹ /		/ji:əp ⁴ /	/jut ² /	/juə ²² /	/ju:ək ⁴ /
23.	/pl/	/pluk ³ /	/plu:k ⁴ /						/pli:əw ³ /	/plu:əŋ ³ /	/plu:ək ⁴ /	
24.	/pr/	/pruŋ ³ /	/pru:t ⁴ /	/pruk-/	/pru: ³ /		/-prə: ³ /	/priə ²³ /	/pri:əp ⁴ /			
25.	/phl/	/phluj ⁷ /	/phlu: ⁵ /	/-phluŋ ⁵ /			/phlə: ¹ /		/phli:ə ⁵ /		/phluə ²² /	/phlu:ək ⁶ /
26.	/phr/	/phrun ⁵ /	/phru: ⁵ /	/phruŋ ⁷ /	/phru:t ⁶ /				/phri:əw ⁵ /			/phru:ə ⁶ /
27.	/tr/			/truŋ ³ /					/tri:əm ³ /			
28.	/kl/	/klum ⁴ /		/kluŋ ³ /	/klu:n ³ /		/klə: ³ /		/kli:ət ⁴ /	/klu:əm ⁴ /		/klu:əŋ ³ /
29.	/kr/	/krup ³ /		/kruŋ ³ /		/krən ⁴ /	/-krə:k ⁴ /		/kri:əp ⁴ /			/kru:əm ³ /
30.	/kw/								/kwi:ən ³ /			
31.	/khl/	/khlum ⁷ /		/khluŋ ⁵ /		/khlə ²² /			/khli:əw ⁵ /	/khlu:əp ⁶ /		
32.	/khr/	/khrup ⁷ /	/khru:t ⁶ /	/khrum ¹ /	/khru:n ⁵ /				/khri:ət ⁶ /	/khru:ə ⁵ /		/khru:ə ⁵ /
33.	/khw/											
34.	/ml/			/mluŋ ¹ /	/mlu:n ⁶ /		/mlə:j ¹ /			/mlu:əŋ ⁵ /		
35.	/mr/						/mrə: ⁶ /					

ตารางที่ ๒๒ ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงพยัญชนะต้นและหน่วยเสียงสระ /u/ - /u:ə/ (แบบอักษรวิไทย)

ลำดับ	สระ พท.	/u/	/u:/	/u/	/u:/	/ə/	/ə:/	/uə/	ือ	/uə/	/uə/	/uə/	/uə/
1.	/p/	ปด	ปู	ปึก	ป็น	เป็น	เป็บ		เปี้ยว		เปือก		ปวง
2.	/ph/	พม *	พค	ผง	ผ่น, ผน		พน		เพียบ		กระเพ่อม		พวม *
3.	/b/	บค	บค	บง		เบม	เบก		เบียด		เบอง		บวม
4.	/t/	ตค *	ทม	ตง	ตน	เตน *	เตบ *		เตียง		เตอน		ตวง
5.	/th/	ทม	ถก	ถก	ทอ	เดอะ	เทม		เถียง		เทอก		ทวม
6.	/d/	ดะคค	คค	คง	คอ			เคยะ	กระเคียด		เคอย		ควย
7.	/c/	จค	จค *	จง	จค	เจง	เจบ *	เจยะ *	เจียด *		เจอน	จ๊ะ	จวค
8.	/ch/	ชน *	ช	ชก *	ชน		เชิง		เชือก	เชอะ *	เชอก		ชวค
9.	/k/	กบ *	กค	กง	กังกอ		เกก		เกยว		เกอบ		กวน
10.	/kh/	ขง *	คค	ขง	ขบ	เคอะ	เซบ		เซียด		มะเซือ		ชวค
11.	/p/	อก *	อม	ดะอก	อน		เอค *		เอยว		เอค *		อวน
12.	/m/	มง	มค	มก *	มค		เมค *		เมยง		เมอก		มวน
13.	/n/	สนก	นน	นง	หนค	เหนอะ	เนย		เหนยง		เนอย		นวก
14.	/ñ/												
15.	/ŋ/		ง			เงน							
16.	/l/	หลม *	ลค	ลค	ลค	เลอะ	เลค		แหลม, เลม		เลอย		หลวง
17.	/r/	รค	รค	รง	คอรอ	เรอน	เรม *		เรยค		เรอง		รวย
18.	/f/	ฟค	ฟค	ฟค	ฟค	เฟอะ	เฟน		เฟยง		เฟอน		

ลำดับ	สระ พท.	/u/	/u:/	/u/	/u:/	/ə/	/ə:/	/i:/ iə /	/i:/ /ə/	/i:/ /ə/	/i:/ /ə/	
19.	/s/	สุก	สูง	สุข	สุข	-เซอะ	เสย		เสียว		เสียม	สวด
20.	/h/	หุบ	หูก	หัง	หัก	เหอะ	เห็ด		เหียน		เหียน	หวย
21.	/w/	วุ่น	วุ่น		หวอ	เหวอะ	เว้ง		เวียน			หั่ว
22.	/j/	ยุย	สายยุ	ยึก	ยึก	เยอะ	เยย		เยียน		เยอ	หยวก
23.	/p/	ปลุก	ปลุก						เปลียว		เปลือง	ปลวก
24.	/pr/	ปรุง	ปรุก	ปรึกษา	ปรือ *		ปรนเปรอ	เปรี้ยว	เปรียน			
25.	/ph/	พลย	พลู	พลับพลึง			เปลอ		เปลียน		ผัดวะ	พลวก
26.	/phr/	พรุน	พรว	พรว	พรว				พรวียน			พรวก
27.	/tr/			ตริง					เตรียน			
28.	/k/	กลม		กลึง	กลืน		เกลอ		เกลียน		เกลียม *	กลวง
29.	/kr/	กรบ		กรึง		เกรน	เอกรึก		เกรียน			กรวม
30.	/kw/								ควียน			
31.	/kh/	คดม		คดง		เขลอะ *			เคดียน		เคดียม	
32.	/khr/	ครบ	ครุก	ขรม	ครน				เครียน		เครือ	ครัว
33.	/khw/											
34.	/ml/			ค้ำลึง	มด้น *		เหมลย *				เหมลือง *	
35.	/mr/						เมรือ					